

dosar nr. 3ra-336/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (S. Clima)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Simciuc, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

DECIZIE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Ambroci Tatiana, Friptuleac Larisa, Boian Evgheni, Gherța Viorica, Gutium Svetlana, Dragan Andrei, Țurcan Iulian, Macarciuc Ala, Railean Dionis, Cazacu Cristina, Golban Silvia, Puga Rodica, Latu Vasile, Olaru Larisa, Plucci Veaceslav, Guseinova Elena, Șpacova Mariana, Crîșmari Larisa, Căpățînă Maria, Parcevschi Nicolae, Condur Ludmila, Țurcan Valeriu, Bejan Liliana, Vrabie Vasile, Mladan Olga, Rusu Ion, Golea Rodica, Guzun Marin, Leucă Eugeniu, Caraman Ana, Luca Victor, Boldurat Maria, Pavlenco Veaceslav, Țurcanu Natalia, Todorașco Veaceslav, Ghetmanenco Ecaterina, Guțanu Valentina, Chiper Dmitri, Cojocari Vera și Moscalu Elena, reprezentați de avocatul Danu Alexandru,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Ambroci Tatiana, Friptuleac Larisa, Boian Evgheni, Gherța Viorica, Gutium Svetlana, Dragan Andrei, Țurcan Iulian, Macarciuc Ala, Railean Dionis, Cazacu Cristina, Golban Silvia, Puga Rodica, Latu Vasile, Olaru Larisa, Plucci Veaceslav, Guseinova Elena, Șpacova Mariana, Crîșmari Larisa, Căpățînă Maria, Parcevschi Nicolae, Condur Ludmila, Țurcan Valeriu, Bejan Liliana, Vrabie Vasile, Mladan Olga, Rusu Ion, Golea Rodica, Guzun Marin, Leucă Eugeniu, Caraman Ana, Luca Victor, Boldurat Maria, Pavlenco Veaceslav, Țurcanu Natalia, Todorașco Veaceslav, Ghetmanenco Ecaterina, Guțanu Valentina, Chiper Dmitri, Cojocari Vera și Moscalu Elena împotriva Guvernului Republicii Moldova, Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, intervenienți accesorii Centrul de Excelență în Construcții din Republica Moldova și Primăria municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 21 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de avocatul Danu Alexandru și a fost menținută hotărârea din 24 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă:

La 30 martie 2017 Ambroci Tatiana, Friptuleac Larisa, Boian Evgheni, Gherța Viorica, Gutium Svetlana, Dragan Andrei, Țurcan Iulian, Macarciuc Ala, Railean Dionis, Cazacu Cristina, Golban Silvia, Puga Rodica, Latu Vasile, Olaru Larisa, Plucci Veaceslav, Guseinova Elena, Șpacova Mariana, Crîșmari Larisa, Căpățînă Maria, Parcevschi Nicolae, Condur Ludmila, Țurcan Valeriu, Bejan Liliana, Vrabie Vasile, Mladan Olga, Rusu Ion, Golea Rodica, Guzun Marin, Leucă Eugeniu, Caraman Ana, Luca Victor, Boldurat Maria, Pavlenco Veaceslav, Țurcanu Natalia, Todorașco Veaceslav, Ghetmanenco Ecaterina, Guțanu Valentina, Chiper Dmitri, Cojocari Vera și Moscalu Elena au depus cerere de chemare în judecată împotriva Guvernului Republicii Moldova, Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, intervenienți accesorii Centrul de Excelență în Construcții din Republica Moldova și Primăria municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că sunt angajați ai Centrului de Excelență în Construcții din Republica Moldova și locuiesc în căminul nr. 5 de pe str. Gheorghe Asachi, 71/5, mun. Chișinău.

Au solicitat Ministerului Educației și Centrului de Excelență în Construcții să soluționeze și să decidă modificarea statutului din cămin studentesc în bloc locativ a imobilului din str. Gheorghe Asachi ,71/5, mun. Chișinău pe motiv că în acesta nu mai locuiesc studenți de 15 ani și este exploatat în realitate ca bloc locativ.

La 07 februarie 2017 au expediat în adresa pârâților o cerere prin care au solicitat constatarea corespunderii situației juridice cu situația de facto privind exploatarea imobilului din str. Gheorghe Asachi, 71/5, mun. Chișinău gestionat de Centrul Excelență în Construcții din Republica Moldova. Totodată, au solicitat emiterea actului administrativ privind constatarea faptului că bunul imobil din str. Gheorghe Asachi, 71/5, mun. Chișinău este exploatat ca bloc locativ și a încetat necesitatea de aflare a bunului respectiv în domeniul public; înaintarea către Guvern spre aprobare a proiectului Hotărârii de Guvern privind transferul (trecerea) bunului menționat din domeniul public al statului în domeniul privat al statului; aprobarea Hotărârii de Guvern privind transferul (trecerea) imobilului din str. Gheorghe Asachi, 71/5, mun. Chișinău din domeniul public al statului în domeniul privat al statului; operarea modificărilor în Anexa nr. 22¹² a Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile nr. 351 din 23 martie 2005, prin excluderea poziției nr. 143.

Conform răspunsului nr. 08-593/17 din 10 februarie 2017, Cancelaria de Stat a Republicii Moldova i-a informat că adresarea colectivă va fi examinată de către Ministerul Educației care îi va informa despre rezultatele examinării. Ministerul Educației a examinat demersul, iar prin răspunsul nr. 10/16-40p din 03 martie 2017 a respins cererea ca fiind nejustificată și contrară intereselor promovate de acesta.

Conform deciziei Comitetului Executiv Chişinău nr.181 din 30 iunie 1969, căminul nr. 5 al Centrului de Excelenţă în Construcţii, amplasat pe str. Gheorghe Asachi, 71/5, mun. Chişinău are statut de cămin de tip pat-loc pentru 219 locuri, dar în realitate este exploatat ca bloc locativ.

De asemenea, s-a menţionat că actualmente în căminul amplasat pe str. Gheorghe Asachi, 71/5, mun. Chişinău locuiesc 61 familii şi toţi locatarii dispun de acte în baza cărora au fost cazaţi. Plata chiriei se realizează nu pentru loc-pat în sumă fixă, dar pentru fiecare metru pătrat închiriat, plus serviciile comunale conform tarifelor şi modalităţii de calcul pentru blocurile locative. În ordinele de repartitie sunt indicate odăi (camere) cu suprafeţe care conform documentaţiei de proiect al căminului nu există. Conform contractelor de locaţiune şi ordinelor de repartitie odaia nr. 88 are suprafaţa de 35,1 m² , odaia nr. 17 are suprafaţa de 37,8 m² , odaia nr. 39 are suprafaţa de 25,6 m² , odaia nr. 26 are suprafaţa de 35,1 m² , odaia nr. 8 are suprafaţa de 33,6 m² , odaia nr. 79 are suprafaţa de 37,9 m² , odaia nr. 4 are suprafaţa de 54,1 m² , odaia nr. 93 are suprafaţa de 41,7 m² , odaia nr. 47 are suprafaţa de 25,1 m² , odaia nr. 1 are suprafaţa de 46 m² , odaia nr. 11 are suprafaţa de 52,1 m² , odaia nr. 50 are suprafaţa de 41,7 m² , odaia nr. 7 are suprafaţa de 38,4 m² , toate dotate cu apă, canalizare şi energie electrică separată.

Datele indicate mai sus sunt informaţii din contractele de locaţiune şi ordinele de repartitie, care au putere juridică şi în baza cărora se încasează plata pentru chirie şi servicii comunale. Deci, căminul studentesc nr. 5 din str. Gheorghe Asachi 71/5 nu întruneşte condiţiile de cămin pat-loc oficial din 25 ianuarie 2005, fapt care se demonstrează prin contractele încheiate cu locatarii, însă de facto din 2001 până în prezent nu mai locuieşte nici un student.

Astfel, prin contractul de locaţiune nr. 14 din 25 ianuarie 2005, Colegiul de Construcţii în calitate de locator acordă în folosinţă locatarului Leuca Eugeniu odaia nr. 79 cu suprafaţa totală de 37,9 m² , în căminul nr. 5 situat pe str. Gheorghe Asachi 71/5, iar conform ordinului de repartitie aceasta este dotată cu comodităţi.

Prin contractul de locaţiune nr. 35 din 22 iunie 2005 Colegiul de Construcţii în calitate de locator acordă în folosinţă locatarului Guţanu Valea (Valentina) odaia nr. 93, cu suprafaţa totală de 41,7 m² , în căminul nr. 5 situat pe str. Gh. Asachi 71/5.

Prin contractul de locaţiune nr. 34 din 08 iunie 2005, Colegiul de Construcţii în calitate de locator acordă în folosinţă locatarului Gherţa Viorica odaia nr. 60, cu suprafaţa totală de 34,8 m² , în căminul nr. 5, situat pe str. Gheorghe Asachi 71/5, iar potrivit ordinului de repartitie aceasta este dotată cu energie electrică şi termică.

Mai mult, la data de 19 iulie 2011, Colegiul de Construcţii a emis Ordinul nr. 01-17/143 prin care repartizează dnei Bejan Liliana odaia nr. 26, cu suprafaţa de 35,1 m² , din căminul nr.5, situat pe str. Gh. Asachi 71/5, iar contabilitatea urmează să calculeze lunar plata pentru chirie.

Astfel, potrivit actelor emise de Colegiul de Construcţii şi actelor juridice încheiate cu locatarii căminului nr. 5 din str. Gheorghe Asachi 71/5 nu se repartizează

pat-loc, dar se repartizează odăi, cu suprafețe inexplicabile și cu condiții de tip apartament (garsonieră) cum ar fi apă, canalizare separată de cele comune. Necesitatea de aflare a bunului respectiv în domeniul public a încetat și Centrul de Excelență în Construcții nu îl folosește conform destinației din anul 2001. Pe parcursul a 15 ani atât Centrul de Sănătate Publică, cât și Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale eliberează Centrului de Excelență în Construcții actele necesare pentru funcționare. Totodată s-a menționat faptul că, Ministerul Educației a examinat superficial solicitarea reclamantilor privind modificarea statutului căminului nr. 5 din str. Gheorghe Asachi, 71/5 și nu a întreprins nici o acțiune concretă în vederea realizării raportului de expertiză prevăzut de art. 146 alin. (4) al Codului educației. Conform art. 146 alin. (4) Cod educației, transferul (trecerea) bunurilor din domeniul public al unității administrativ-teritoriale în domeniul privat al unității administrativ-teritoriale se realizează prin decizii ale consiliului satului (comunei), orașului, raionului, municipiului, ale Adunării Populare a Găgăuziei, cu acordul prealabil al Guvernului.

Transferul bunurilor din domeniul public al statului în domeniul privat al statului se realizează prin hotărâre de Guvern. Adoptarea deciziilor respective este precedată de realizarea unui raport de expertiză prin care se demonstrează încetarea necesității de aflare a bunurilor respective în domeniul public. Metodologia de realizare a raportului de expertiză se aprobă de Guvern. Art. 157 lit. c) al Codului educației prevede că, Guvernul în termen de 24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentului cod va aduce actele sale normative în concordanță cu prezentul cod și va asigura elaborarea actelor normative necesare pentru punerea în aplicare a acestuia. Dispoziția art. 146 alin. (4) din cod, prevede că, metodologia de realizare a raportului de expertiză prin care se demonstrează încetarea necesității de aflare a bunurilor respective în domeniul public, se aprobă de Guvern.

Au menționat că metodologia de realizare a raportului de expertiză privind încetarea necesității menținerii în domeniul public a unor bunuri imobile ale instituțiilor de învățământ încă nu a fost aprobată.

Articolul 16 alin. (2) al Legii nr.64 din 31 mai 1990 cu privire la Guvern stipulează că, Guvernul organizează controlul asupra executării legilor și altor acte normative de către ministere și alte autorități administrative centrale, de către structurile organizaționale din sfera de competență a acestora, precum și de către autoritățile publice din subordinea sa, care își desfășoară activitatea pe teritoriul Republicii Moldova. În conformitate cu pct. 34 al Hotărârii Guvernului nr. 34 din 17 ianuarie 2004 despre aprobarea Regulamentului Guvernului Republicii Moldova, Guvernul organizează controlul asupra executării legilor și altor acte normative de către ministere, departamente, alte autorități ale administrației publice centrale, de către organele și instituțiile cu funcții publice din subordine, suspendă hotărârile și alte decizii ale autorităților administrative din subordinea sa, abrogă ordinele prefectilor, ce nu corespund legislației în vigoare.

Din normele indicate mai sus este evident că controlul asupra executării legilor și altor acte normative de către ministere și alte autorități administrative centrale este pus pe seama Guvernului. Conform art. 47 alin. (1) al Constituției Republicii Moldova, statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare. În circumstanțele indicate mai sus și situației create din motiv că nu s-a aprobat în termenii stabiliți actele normative prevăzute de Codul educației ce a generat lipsa cadrului normativ privind aplicarea prevederilor art. 146 alin. (4) al Codului educației, duce la încălcarea accesului liber și egalitatea în drepturi pentru toți participanții la procesul de privatizare.

Art. 59 alin. (3) al Legii nr. 75 din 30 aprilie 2015 cu privire la locuințe prevede că, persoanele care locuiesc în locuințe pasibile de privatizare conform Legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII din 10 martie 1993 dispun de dreptul de a le privatiza până la 31 mai 2018, cu obligația de a înregistra dreptul de proprietate în modul stabilit prin Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998. Tergiversarea demonstrează intenția directă de a încălca termenul prevăzut de lege privind dreptul de a privatiza locuințele în care sunt cazați reclamanții.

Astfel, în conformitate cu art. 53 alin. (1) al Constituției Republicii Moldova, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

Conform art. 16 alin. (1) al Legii contenciosului administrative nr. 793 din 10 februarie 2000, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Prin încheierea din 22 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a înlocuit Ministerul Educației în drepturile și obligațiile procesuale de pîrît cu succesorul în drepturi - Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

Au solicitat reclamanții declararea ca ilegal refuzul Ministerului Educației și a Guvernului Republicii Moldova de a emite actele administrative privind transferul (trecerea) bunului imobil (cămin) din str. Gh. Asachi 71/5 mun. Chișinău din domeniul public al statului în domeniul privat al statului; constatarea faptului că bunul imobil din str. Gh. Asachi 71/5 mun. Chișinău este exploatat ca bloc locativ și a încetat necesitatea de aflare a bunului respectiv în domeniul public; obligarea Ministerului Educației să emită actul administrativ privind încetarea necesității de aflare în domeniul public a bunului imobil din Gh. Asachi 71/5 mun. Chișinău; obligarea Guvernului Republicii Moldova de a emite hotărîrea de transfer (trecere) a

bunului imobil (cămin) din str. Gh. Asachi 71/5 mun. Chișinău din domeniul public al statului în domeniul privat al statului; obligarea Ministerului Educației de a transmite la balanța Primăriei mun. Chișinău blocul locativ din str. Gh. Asachi 71/5 mun. Chișinău.

Prin hotărârea din 24 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea fost respinsă.

Ambroci Tatiana, Friptuleac Larisa, Boian Evgheni, Gherța Viorica, Gutium Svetlana, Dragan Andrei, Țurcan Iulian, Macarciuc Ala, Railean Dionis, Cazacu Cristina, Golban Silvia, Puga Rodica, Latu Vasile, Olaru Larisa, Plucci Veaceslav, Guseinova Elena, Șpacova Mariana, Crîșmari Larisa, Căpățînă Maria, Parcevschi Nicolae, Condur Ludmila, Țurcan Valeriu, Bejan Liliana, Vrabie Vasile, Mladan Olga, Rusu Ion, Golea Rodica, Guzun Marin, Leucă Eugeniu, Caraman Ana, Luca Victor, Boldurat Maria, Pavlenco Veaceslav, Țurcanu Natalia, Todorășco Veaceslav, Ghetmanenco Ecaterina, Guțanu Valentina, Chiper Dmitri, Cojocari Vera și Moscalu Elena, reprezentați de avocatul Danu Alexandru, au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere acțiunii.

Prin decizia din 21 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de avocatul Danu Alexandru și a fost menținută hotărârea din 24 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

La 21 ianuarie 2019 Ambroci Tatiana, Friptuleac Larisa, Boian Evgheni, Gherța Viorica, Gutium Svetlana, Dragan Andrei, Țurcan Iulian, Macarciuc Ala, Railean Dionis, Cazacu Cristina, Golban Silvia, Puga Rodica, Latu Vasile, Olaru Larisa, Plucci Veaceslav, Guseinova Elena, Șpacova Mariana, Crîșmari Larisa, Căpățînă Maria, Parcevschi Nicolae, Condur Ludmila, Țurcan Valeriu, Bejan Liliana, Vrabie Vasile, Mladan Olga, Rusu Ion, Golea Rodica, Guzun Marin, Leucă Eugeniu, Caraman Ana, Luca Victor, Boldurat Maria, Pavlenco Veaceslav, Țurcanu Natalia, Todorășco Veaceslav, Ghetmanenco Ecaterina, Guțanu Valentina, Chiper Dmitri, Cojocari Vera și Moscalu Elena, reprezentați de avocatul Danu Alexandru, au declarat recurs împotriva deciziei din 21 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat interpretarea eronată a legii, instanțele au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată. În opinia recurenților, decizia de a trece bunul imobil dintr-un domeniu în altul trebuie să o emită gestionarul nemijlocit al bunului.

După cum rezultă din speță, litigiul a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10.02.2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul Administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019, iar conform alin. (2) la data intrării în vigoare a prezentului cod, se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10.02.2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a casa integral decizia instanței de apel și a restitui cauza instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 240 al. (3) CPC, instanța judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

În conformitate cu art. 241 al. al. (1,4,5,6) CPC, hotărîrea judecătorească constă din parte introductivă, parte descriptivă, motivare și dispozitiv. În partea descriptivă se indică succint pretențiile reclamantului, obiecțiile pârâtului și explicațiile celorlalți participanți la proces. În motivare se indică: circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit

instanța. Dispozitivul cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărârii.

În motivarea hotărârii instanța trebuie să indice care circumstanțe de fapt și care raporturi de drept se consideră constatate de judecată sau invers și din ce motiv s-a ajuns la o astfel de concluzie.

Din esența normelor de drept citate rezultă că hotărârea trebuie să fie certă, completă, corectă, clară, consecutivă, convingătoare și concretă. Circumstanțele și probele constatate în cauză urmează să fie expuse într-o strictă consecutivitate logică. De asemenea, concluziile instanței expuse în partea motivată a hotărârii trebuie să coincidă cu concluziile dispozitivului hotărârii judecătorești.

În dispozitiv se va indica decizia instanței cu privire la toate capetele de cerere: se va stabili dacă acțiunea a fost admisă sau respinsă. În caz de întrunire a mai multor cerințe ori de primire a acțiunii reconvenționale, în dispozitiv se va indica ce a hotărât instanța de judecată referitor la fiecare cerință.

Din materialele dosarului rezultă că reclamantii au solicitat declararea ilegalității refuzului Ministerului Educației și a Guvernului Republicii Moldova de a emite actele administrative privind transferul (trecerea) bunului imobil (cămin) din str. Gh. Asachi 71/5 mun. Chișinău din domeniul public al statului în domeniul privat al statului; constatarea faptului că bunul imobil din str. Gh. Asachi 71/5 mun. Chișinău este exploatat ca bloc locativ și a încetat necesitatea de aflare a bunului respectiv în domeniul public; obligarea Ministerului Educației să emită actul administrativ privind încetarea necesității de aflare în domeniul public a bunului imobil din Gh. Asachi 71/5 mun. Chișinău; obligarea Guvernului Republicii Moldova de a emite hotărârea de transfer (trecere) a bunului imobil (cămin) din str. Gh. Asachi 71/5 mun. Chișinău din domeniul public al statului în domeniul privat al statului; obligarea Ministerului Educației de a transmite la balanța Primăriei mun. Chișinău blocul locativ din str. Gh. Asachi 71/5 mun. Chișinău.

Prin hotărârea din 24 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea cu privire la contestarea actului administrativ a fost respinsă.

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 21 noiembrie 2018, a respins apelul declarat de avocatul Danu Alexandru și a menținut hotărârea din 24 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani cu privire la constatarea faptului, obligarea emiterii actului administrativ de modificare a bunului imobil și obligarea Ministerului Educației de a transmite la balanța Primăriei mun. Chișinău blocul locativ din str. Gh. Asachi 71/5 mun. Chișinău.

Instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond privind respingerea capătului de cerere privind obligarea Ministerului Educației de a transmite la balanța Primăriei mun. Chișinău blocul locativ din str. Gheorghe Asachi 71/5, mun. Chișinău, or, în conformitate cu pct. 9-10 sub-pct.(1) lit.b) al Regulamentului cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică,

aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 901 din 31 decembrie 2015, se specifică expres că, drept temei pentru transmiterea bunurilor proprietate publică constituie decizia de transmitere, adoptată de organul împuternicit, în conformitate cu legislația și prevederile punctului 10 din prezentul Regulament, iar decizia de transmitere a bunurilor proprietate publică se adoptă de Guvern – în cazul: transmiterii bunurilor din proprietatea publică a statului în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale.

La caz, dat fiind faptul că gestionarul imobilului - Centrul de Excelență în Construcții nu a solicitat organelor competente schimbarea statutului căminului, iar la materialele cauzei nu a fost prezentat vreun acord al Primăriei mun. Chișinău de primire la balanță a bunului imobil din litigiu, Colegiul civil a considerat că Ministerul Educației, Culturii și Cercetării nici nu deține competență asupra dispunerii transmiterii bunului din litigiu la balanța Primăriei mun. Chișinău.

Instanța de apel a remarcat că în caz dacă s-ar admite schimbarea statutului căminului dat, gestionarul imobilului Centrul de Excelență în Construcții riscă de a nu-și putea asigura personalul/studentii cu spațiu de locuit, și totodată, proprietății statului i s-ar putea aduce atingere, prin afectarea destinației și scopului pentru care de fapt a fost construit căminul nr. 5, fapt inacceptabil.

În context, instanța de apel a considerat declarative argumentele apelanților privind constatarea faptului că bunul imobil din str. Gheorghe Asachi 71/5 mun. Chișinău este exploatat ca bloc locativ, încetându-se necesitatea de aflare a bunului în domeniul public și ca consecință, neîntemeiate pretențiile privind obligarea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării de a emite actul administrativ privind încetarea aflării bunului dat în domeniul public, cu invocarea în acest sens a prevederilor art. 146 alin.(4) Codul educației, cu precedarea de realizare a unui raport de expertiză prin care s-ar demonstra încetarea necesității de aflare a bunurilor respective în domeniul public.

Or, precum relatează art. 146 alin.(4) din Codul educației, transferul (trecerea) bunurilor din domeniul public al unității administrativ-teritoriale în domeniul privat al unității administrativ-teritoriale se realizează prin decizii ale consiliului satului (comunei), orașului, raionului, municipiului, ale Adunării Populare a Găgăuziei, cu acordul prealabil al Guvernului. Transferul bunurilor din domeniul public al statului în domeniul privat al statului se realizează prin hotărâre de Guvern. Adoptarea deciziilor respective este precedată de realizarea unui raport de expertiză prin care se demonstrează încetarea necesității de aflare a bunurilor respective în domeniul public. Metodologia de realizare a raportului de expertiză se aprobă de Guvern. Respectiv, procedura de transfer al bunurilor din domeniul public al statului în cel privat, ține de competența exclusivă a Guvernului Republicii Moldova.

Cu referire la solicitarea apelanților privind obligarea Ministerului Educației de a transmite la balanța Primăriei mun. Chișinău a bunului imobil din str. Gheorghe Asachi 71/5 din mun. Chișinău, instanța de apel a reiterat că prin prisma pct. 10

sub.(1) lit. b) al Regulamentului cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 901 din 31 decembrie 2015, actul de transmitere a unui bun de la balanța unei autorități publice la balanța alteia, necesită acordul ambelor autorități.

Instanța de recurs constată că contrar prevederilor art. 240 alin (6) Cod de procedură civilă, dispozitivul deciziei instanței de apel nu cuprinde toate pretențiile din acțiune și motivele de drept și de fapt care au format convingerea instanței în adoptarea soluției.

În acest sens se menționează că reclamantii au solicitat:

1. declararea ilegalității refuzului Ministerului Educației și a Guvernului Republicii Moldova de a emite actele administrative privind transferul (trecerea) bunului imobil (cămin) din str. Gh. Asachi 71/5 mun. Chișinău din domeniul public al statului în domeniul privat al statului;
2. constatarea faptului că bunul imobil din str. Gh. Asachi 71/5 mun. Chișinău este exploatat ca bloc locativ și a încetat necesitatea de aflare a bunului respectiv în domeniul public;
3. obligarea Ministerului Educației să emită actul administrativ privind încetarea necesității de aflare în domeniul public a bunului imobil din Gh. Asachi 71/5 mun. Chișinău;
4. obligarea Guvernului Republicii Moldova de a emite hotărîrea de transfer (trecere) a bunului imobil (cămin) din str. Gh. Asachi 71/5 mun. Chișinău din domeniul public al statului în domeniul privat al statului;
5. obligarea Ministerului Educației de a transmite la balanța Primăriei mun. Chișinău blocul locativ din str. Gh. Asachi 71/5 mun. Chișinău.

Motivarea instanței de apel a fost făcută în concret asupra fiecărei dintre pretențiile (2. constatarea faptului că bunul imobil din str. Gh. Asachi 71/5 mun. Chișinău este exploatat ca bloc locativ și a încetat necesitatea de aflare a bunului respectiv în domeniul public; 3. obligarea Ministerului Educației să emită actul administrativ privind încetarea necesității de aflare în domeniul public a bunului imobil din Gh. Asachi 71/5 mun. Chișinău; 4. obligarea Guvernului Republicii Moldova de a emite hotărîrea de transfer (trecere) a bunului imobil (cămin) din str. Gh. Asachi 71/5 mun. Chișinău din domeniul public al statului în domeniul privat al statului; 5. obligarea Ministerului Educației de a transmite la balanța Primăriei mun. Chișinău blocul locativ din str. Gh. Asachi 71/5 mun. Chișinău), justificarea soluției conținând analiza și argumentele instanței.

Astfel, instanța de recurs observă că motivarea instanței de apel nu este în strictă concordanță cu soluția și măsurile luate de instanță prin dispozitiv.

Dispozitivul deciziei instanței de apel nu cuprinde soluții privitoare la toate capetele de cerere pe care s-a expus instanța de apel. Or, acestea trebuie să fie redactate clar precis și necondiționat.

Absența concordanței între dispozitiv și motivare echivalează cu o nemotivare a soluției. Iar nemotivarea unei hotărâri judecătorești încalcă dreptul părților la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Totdată, instanța de recurs constată că contrar prevederilor art. 240 al. (3) Cod de procedură civilă, instanța de apel în motivarea deciziei nu s-a expus asupra tuturor pretențiilor înaintate în cererea de chemare în judecată. A fost ignorată pretenția privind declararea ilegalității refuzului Ministerului Educației și a Guvernului Republicii Moldova de a emite actele administrative privind transferul (trecerea) bunului imobil (cămin) din str. Gh. Asachi 71/5 mun. Chișinău din domeniul public al statului în domeniul privat al statului.

Prin urmare, hotărârea atacată cu recurs este una incompletă, iar nemotivarea unei hotărâri judecătorești încalcă dreptul părților la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în jurisprudența sa a reiterat că efectul art. 6 este, printre altele, de a plasa un „tribunal” sub o obligație de a petrece o examinare adecvată a pozițiilor, argumentelor și probelor, fără a prejudicia evaluarea sau dacă ele sunt relevante pentru decizia sa (cazul Buzescu v. Romania, nr. 61302/00 din 24 mai 2005).

Funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult ca atât, o hotărâre motivată oferă părții posibilitatea să o conteste, precum și posibilitatea de a revedea decizia de către instanța de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public a administrării justiției (cazul Suominen v. Finlanda, nr. 37801/97 din 01 iulie 2003).

Motivele în cauză servesc temei incontestabil de casare a deciziei contestate cu restituirea cauzei la rejudecare.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, instanța de recurs nu poate adopta o soluție finală în acest caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral decizia instanței de apel și de a restitui cauza instanței de apel.

În conformitate cu art. 248 alin .(1) lit. d) Cod administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se casează integral decizia din 21 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Ambroci Tatiana, Friptuleac Larisa, Boian Evgheni, Gherța Viorica, Gutium Svetlana, Dragan Andrei, Țurcan Iulian, Macarciuc Ala, Railean Dionis, Cazacu

Cristina, Golban Silvia, Puga Rodica, Latu Vasile, Olaru Larisa, Plucci Veaceslav, Guseinova Elena, Șpacova Mariana, Crîșmari Larisa, Căpățină Maria, Parcevschi Nicolae, Condur Ludmila, Țurcan Valeriu, Bejan Liliana, Vrabie Vasile, Mladan Olga, Rusu Ion, Golea Rodica, Guzun Marin, Leucă Eugeniu, Caraman Ana, Luca Victor, Boldurat Maria, Pavlenco Veaceslav, Țurcanu Natalia, Todorașco Veaceslav, Ghetmanenco Ecaterina, Guțanu Valentina, Chiper Dmitri, Cojocari Vera și Moscalu Elena împotriva Guvernului Republicii Moldova, Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, intervenienți accesorii Centrul de Excelență în Construcții din Republica Moldova și Primăria municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ, cu restituirea cauzei Curții de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Mariana Pitic

Tamara Chișca-Doneva

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru